

nytte Leiligheden til at afgjøre de Forretninger, som de have i Byen. Jeg er ikke vis paa, at man vil tilfredsstille Bøelgerne ved denne Bestemmelse, saaledes som maatte de, der have stillet Forslaget, have tænkt sig. — Med Hensyn til § 6 er jeg ligeledes enig i de Udtalelser, der kom fra den høitærede Minister, men det maa være mig tilladt endnu at gøre en Bemærkning. Naar Gruudloven sikrer Folketirken en af Staten støttet Stilling, saa forekommer det mig, at, om Folketirken end ikke har nogen juridisk Ret, har den i hvert Fald en moralsk Ret til at vente, at Lovforslag, som ere af indgribende Betydning for Folketirken eller dens Gudstjeneste, ikke blive endelig vedtagne, inden der har været Anledning for Kirken til at udtale sig derom. Naar jeg bruger Udtrykket Kirken, er det ikke min Mening kun at tænke paa Kirkeaaedet eller Bisperne, men jeg tænker tillige paa den offentlige Mening. Jeg veed, at hvis man vilde vedtage § 6, saaledes som Folkethinget har vedtaget den, vil der fra et kirkeligt Synspunkt være god Grund til at beklage sig over, at man havde overrasket Kirken og Menigheden med en saadan Lovbestemmelse, inden de havde faaet Leilighed til at udtale sig derom. Dette gjælder derimod ikke om de af den høitærede Justitsminister foreslaaede Paragrafer, thi de gaa jo ikke videre end til at omfatte det, hvorom man, efter den Debat, der har fundet Sted i Kirken allerede i en Aarrække, paa Forhaand kunde vide, at de forskjellige Retninger i Folketirken vilde være glade ved. — § 3 er jo kun i god Overensstemmelse med den Lov, der gaar igjennem § 1 og § 2. I Henhold til disse mine Udtalelser skal jeg bede det høie Thing om at lade Sagen gaa over til anden Behandling, og jeg skal tillade mig at stille Ændringer, der gaa i den Retning, jeg har nævnt; men det er ogsaa min Mening, at det, jeg her har udtalt med Hensyn til disse Ændringer, er det Mindste, Landsthinget maa forlange, og at der altsaa for Landsthingets Vedkommende kun vil kunne være Tale om at gaa ind paa Loven, hvis disse Ændringer blive vedtagne. Saaledes ser jeg for mit personlige Vedkommende paa Sagen.

Svede: Det foreliggende Lovforslag griber saa meget ind i hele Folkets Tilværelse, at det forekommer mig, at det vilde være høist beklageligt, dersom vi paa en eller maatte to Dage skulde vedtage dette Lovforslag uden en grundig Overveielse. Jeg tror heller ikke, at man kan sige, at det er en Lov, der er paatrængende nødvendig. Vi have levet, og levet ganske vel under den be-

staaende Helligdagsanordning, og jeg er endog tilbøielig til at turde sige, at dette Lovforslag mere bærer Bræget af et Forslag om Forbud mod Arbejde, et Lovforslag, som afkorter Arbeidstiden, end nogen egentlig Helligdagslov. I § 1 er der paabudt Lukning af Butiker og Ophør af Handel fra Kl. 9 Morgen. Det er en af de Bestemmelser, jeg mener, man kan gaa ind paa, men jeg frygter for, at den Redaktion, som § 1 har, vil gjøre det tilladeligt for alle Brugsforeninger at handle, medens alle Handlende, der have løst Næringsbevis, skulle lufte. Det vil være et hyderligere Indgreb, navnlig i Kjøbstædernes Næringsforhold, som de paa ingen Maade kunne taale. De have allerede lidt ganske overordentlig ved den gjældende Næringslov og ved Forbrugsforeningernes Oprettelse, saa jeg tror, at man maa tage under nøie Overveielse, om man ikke kunde faae en Redaktion, efter hvilken det, naar Handel ikke var tilladt, heller ikke var tilladt at handle under den Form, at det var en Forening, der leverede sine egne Varer ud. — Med Hensyn til § 3 udtalte den høitærede Justitsminister, at han mente, at Alt, hvad der vedrørte Landbruget, ikke hørte ind under denne Paragraf. Det er muligt, men saavidt jeg kan se, maa Paragrafen dog kunne forstås saaledes, at f. Ex. alle Fællesmeierier, komme ind under Loven. Der staar nemlig: „Arbejdssteder, hvor Arbejdet udføres paa fabrikmæssig Maade,“ og man kan jo ikke nægte, at et Fællesmeieri er et Arbejdssted, og at Arbejdet udføres paa fabrikmæssig Maade, maa man ogsaa erkjende. Nu vil Følgen deraf jo være høist beklagelig og meget indgribende i de Næringsforhold, man engang har. Herfra kan efter Forslaget det høie Ministerium dispensere, altsaa forsaavidt kunde man sige, at det kunde nok gaa. Men saa staar der længere nede i Paragrafen, at de vedkommende Arbejdere skulle være fri hveranden Søndag. Ja, hvor man har sine Folk saaledes dublerede, at man har To, der kunne forestaa samme Gjerning, kan det nok lade sig gjøre, men hvor man ikke har det, kan det ikke lade sig gjøre, og fra denne sidste Bestemmelse ser jeg ikke, at Ministeriet kan dispensere. Det ligger jo nært for mig at se paa Bryggerier og Brænderier. Navnlig de sidste maatte formentlig opnaa en Dispensation, thi Arbejdet der kan ikke afbrydes. Men ogsaa for Bryggeriernes Vedkommende kan det ikke gaa, thi der have vi Malteriet — der foregaar der en Gjæringsproces, hvor Bygget spirer og derved bliver til Malt — Malteriet kan absolut ikke standses, det maa nødvendigvis drives, men dertil hører kyn-